



**TER BESLISSING**

Aan  
de minister

*Handwritten signature: J. L. W. 5/2*

Generale Thesaurie  
Directie Financiële  
Markten

# nota

Beantwoording Kamervragen van het lid Inge van Dijk  
(CDA) over het bericht 'Resultaten MOB-vergadering 28  
november 2023'

Persoonsgegevens (P-gv.)

## Aanleiding

- Het lid Inge van Dijk (CDA) heeft op 12 december schriftelijke vragen gesteld over het bericht 'Resultaten MOB-vergadering 28 november 2023'.
- Naar aanleiding van uw suggesties op de eerdere beantwoording van deze Kamervragen (FM 9176, bijlage 2), leggen wij u een nieuwe versie voor.

**Datum**  
31 januari 2024

**Notanummer**  
2024-0000112528

## Beslispunten

1. Gaat u akkoord met de beantwoording van de schriftelijke vragen (bijlage 1)? Indien u akkoord gaat, verzoeken wij u de brief te ondertekenen.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota en de eerdere nota (bijlage 3), conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

**Bijlagen**  
1. Nieuwe beantwoording  
2. NO FM 9176  
3. Gelakte nota FM9176

## Toelichting

- Naar aanleiding van uw reactie op de eerdere beantwoording is in het antwoord op vraag 1 en 2, en vraag 4 een tijdsindicatie toegevoegd.
- In het antwoord op vraag 5 is een zin opgenomen over een rapport van DNB uit 2022 waarin DNB aangaf dat de aanpak van witwassen meer risicogebaseerd moet.
- In het antwoord op vraag 6 is een uitgebreidere appreciatie opgenomen van de DNB-studie 'Banken in beweging - Kansen en uitdagingen in tijden van hogere rente, digitalisering en verduurzaming'. Ook wordt verwezen naar de studie van Betaalvereniging Nederland waarin geconcludeerd wordt dat het betalingsverkeer verlieslatend is en relatief efficiënt en goedkoop voor de gebruiker in Nederland ten opzichte van andere Europese landen. In overleg met P-gv. is er niets opgenomen over de rol van ACM, omdat dit niet echt van toepassing is.
- Zie onderstreepte zinsneden in onderstaande tabel voor de concrete aanpassingen.

| Opmerking  | Nieuw antwoord   |
|--|--|
| Tijdsindicatie toevoegen bij vraag 1 en 2  | Daarnaast laat het MOB onderzoek doen naar mogelijke kwetsbaarheden in de contantgeldketen, zoals het mogelijk ontbreken van buffers qua aantal automaten en het aanbod van waardevervoer. <u>Gestreefd wordt naar oplevering van de resultaten in het MOB in het najaar van 2024. Wanneer de uitkomsten hiervan bekend zijn, zal ik uw Kamer informeren over de conclusies.</u>   |
| Tijdsindicatie toevoegen bij vraag 4   | De NVB zal zelf de effectiviteit van de standaarden evalueren. De NVB heeft desgevraagd aangegeven dat de sectorstandaarden – waaronder die voor non-profit organisaties – zes maanden na implementatie zullen worden geëvalueerd, gezamenlijk met de specifieke sectoren. <u>De eerste sectorstandaard voor non-profit organisaties zal dit voorjaar worden geëvalueerd. De NVB geeft ook aan dat de risicogebaseerde standaarden zullen worden geëvalueerd, maar dit zal op een later, nog onbekend, moment zijn.</u>  |
| Iets over de aanpak van DNB toevoegen bij vraag 5  | <u>DNB heeft in 2022 een rapport uitgebracht, waarin DNB aangaf dat de aanpak van witwassen meer risicogebaseerd moet.<sup>1</sup> Naar aanleiding van dit rapport is de NVB aan de slag gegaan met de standaarden.</u>  |
| Iets over de rol van ACM te melden? Iets over kosten betalingsverkeer in Nederland in vergelijking tot het buitenland opnemen. | <u>De DNB-studie 'Banken in beweging - Kansen en uitdagingen in tijden van hogere rente, digitalisering en verduurzaming' concludeert onder andere dat de winstgevendheid van Nederlandse banken de afgelopen jaren is verbeterd en dat de meeste Nederlandse grootbanken waarschijnlijk dit jaar betaaldiensten winstgevend kunnen aanbieden. De verbeterde winstgevendheid is met name het gevolg van de gestegen rente. In een in oktober 2022 verschenen onderzoek van Betaalvereniging Nederland, uitgevoerd door McKinsey, werd echter nog geconcludeerd dat vrijwel nergens in Europa het betalingsverkeer zo efficiënt en goedkoop is voor de gebruiker als in Nederland en dat het Nederlandse betalingsverkeer voor financiële instellingen verlieslatend is<sup>2</sup>. Ook liet een eerdere studie van DNB in 2021 zien dat de winsten van banken onder druk zouden staan bij een langdurig lage rente<sup>3</sup>.</u> |

#### *Communicatie & politiek/bestuurlijke context*

Motie Tony van Dijck (PVV) (32 545, nr. 164) waarin de regering verzocht wordt om in overleg met de banken te zorgen voor een landelijk netwerk van servicepunten, vergelijkbaar met het netwerk van geldautomaten.

#### **Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**

Niet van toepassing.

<sup>1</sup> [Aanpak van witwassen moet gericht \(dnb.nl\)](#)

<sup>2</sup> Onderzoek naar de kosten en baten van het betalingsverkeer voor financiële instellingen in 2021, Betaalvereniging Nederland (2022).

<sup>3</sup> DNB (2021), Rente en verandervermogen: een scenario-analyse van de winstgevendheid van Nederlandse banken, Occasional Studies volume 19-05, 2021





2e enkele  
14 december

12/12/2023

TER BESLISSING  
Aan  
de minister

Generale Thesaurie  
Directie Financiële  
Markten

# nota

Beantwoording Kamervragen van het lid Inge van Dijk (CDA) over het bericht 'Resultaten MOB-vergadering 28 november 2023'

Persoonsgegevens

## Aanleiding

Het lid Inge van Dijk (CDA) heeft op 12 december schriftelijke vragen gesteld over het bericht 'Resultaten MOB-vergadering 28 november 2023'.

Datum  
19 januari 2024

Notanummer  
2024-0000009176

## Beslispunten

- Gaat u akkoord met de beantwoording, mede namens de minister van EZK, van de schriftelijke vragen (bijlage 1)? Indien u akkoord gaat, verzoeken wij u de brief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Bijlagen  
1. Beantwoording

## Kernpunten

- De vragen zijn gesteld naar aanleiding van de resultaten van de vergadering van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) op 28 november. Het MOB is een overlegplatform waarin zowel aanbieders als afnemers van betaaldiensten vertegenwoordigd zijn. De Nederlandsche Bank (DNB) is de voorzitter van dit overleg en het ministerie van Financiën is toehoorder.
- De vragen gaan over de verschillende toegankelijkheidsaspecten van het betalingsverkeer. U wordt gevraagd wat u vindt van de Bereikbaarheidsmonitor Ondernemers en Geldautomaten 2023, waaruit blijkt dat het cijfer dat ondernemers geven voor de bereikbaarheid van betaaldiensten voor het vierde jaar op rij is gedaald. Ook wordt gevraagd naar de implementatie van het programma 'Toegankelijk Bankieren', de standaarden van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) voor risico-gebaseerd klantenonderzoek en (een eventuele bijdrage van de overheid voor) de kosten van het betalingsverkeer.

| Belangrijkste vragen   | Samenvatting antwoord  |
|--|--|
| Bent u bereid een reactie naar de Kamer te sturen op de resultaten van de Bereikbaarheidsmonitor, maar ook op de nadere analyse daarvan die het MOB heeft aangekondigd van deze lage | Ik vind het belangrijk dat het betalingsverkeer voor iedereen veilig, betrouwbaar, toegankelijk en efficiënt is. Daarom vind ik het goed dat het MOB stappen zet naar aanleiding van de uitkomsten van deze monitor, waaronder het uitvoeren van nadere analyses. Wanneer de uitkomsten hiervan bekend zijn, zal ik u hierover |

|   |  |
|---|--|
| waardering van ondernemers en naar kwetsbaarheden in de contant geld-keten?   | informereren en een reactie geven op de bereikbaarheidsmonitor en de nadere analyse van de lage waardering van ondernemers en kwetsbaarheden in de contant geld-keten.   |
| Wat is volgens u nodig om de uitrol van bancaire Infopunten in bibliotheken onder het programma "Toegankelijkheid bankieren" te versnellen, aangezien dit nu erg langzaam verloopt, terwijl de digitale ontwikkelingen in rap tempo doorgaan en de noodzaak voor toegankelijke ondersteuning groeit?  | Eind 2022 is een pilot gestart met bankinformatiepunten en deze pilot is eind 2023 geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat bezoekers positief zijn over de bankinformatiepunten, maar dat de aangeboden hulp nog niet volledig tegemoetkomt aan de vraag. In 2024 wordt gestart met de tweede pilot van bankinformatiepunten.<br>Ik vind het belangrijk dat de banken, ook los van hun gezamenlijke acties, stappen blijven zetten om de toegankelijkheid van hun dienstverlening te verbeteren en na de evaluatie van de tweede pilot een beslissing nemen over de opzet van de bankinformatiepunten op de langere termijn. |
| Hoe kijkt u naar de DNB-studie waaruit blijkt dat banken waarschijnlijk dit jaar betaaldiensten winstgevend kunnen aanbieden, als dat tegelijkertijd betekent dat zij hun tarieven in het betalingsverkeer met 10 tot 20 procent kunnen verhogen, terwijl veel banken het laatste jaar reeds tariefverhogingen tussen de 10 en 50 procent hebben toegepast? | Ik vind het belangrijk dat het betalingsverkeer voor iedereen toegankelijk is. Dit betekent ook dat de kosten voor consumenten en zakelijke gebruikers van hun betaalrekeningpakketten redelijk blijven, net als eventuele kostenverhogingen voor klanten. Tegelijkertijd bepalen banken zelf welke tarifiering zij toepassen. Ik vind het tevens belangrijk dat banken transparant zijn over hun tarieven en de tariefstijging kunnen onderbouwen.  |
| Deelt u de mening dat de overheid meer kosten voor haar rekening zou moeten nemen als het gaat om investeren in een veilig, robuust, efficiënt en toegankelijk betalingsverkeer, dat ook betaalbaar blijft voor mensen, aangezien iedereen afhankelijk is van toegang tot betalingsverkeer om deel te nemen aan de maatschappij?                            | Banken hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor het goed functioneren van het betalingsverkeer. Op dit moment zie ik geen reden om gebruik te maken van overheidsbijdragen om banken te stimuleren om de veiligheid, robuustheid, efficiëntie en toegankelijkheid van zowel het girale als het chartale betalingsverkeer te verbeteren. Indien nodig kan de veiligheid, robuustheid, efficiëntie en toegankelijkheid van betalingsverkeer ook op andere manieren geborgd worden, bijvoorbeeld via regelgeving.   |

#### *Politiek/bestuurlijke context*

- Motie Tony van Dijck (PVV) (32 545, nr. 164) waarin de regering verzocht wordt om in overleg met de banken te zorgen voor een landelijk netwerk van servicepunten, vergelijkbaar met het netwerk van geldautomaten.

#### **Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**

Niet van toepassing.